भा.कृ.अनु.प.– राष्ट्रीय अनार अनुसंधान केन्द्र, सोलापुर
ICAR - National Research Centre on Pomegranate
(ISO 9001:2015 Certified Institute)

डाळिंब पिकासाठी सल्ला (एप्रिल–मे)

घेतलेले पिक / बहार	मृग बहार / अर्ली मृग बहार (जून-जुलै फुलधारणा)	हस्त बहार / लेट हस्त (सप्टेंबर-ऑक्टोबर फुलधारणा)	आंबे बहार (फेब्रूवारी – मार्च फुलधारणा)
बागेची सध्याची अवस्था	विश्रांती / ताण अवस्था	फळ तोडणी /फळ पक्वता अवस्था	फुलधारणा / फलधारणा
आंतर मशागतीची कामे	ताणावर असलेल्या झाडांना फळ तोडणी संपल्यावर आणि जानेवारी फेब्रुवारीत मुख्य छाटणी झाल्यानंतर खतांची दिलेली मात्रा लागू होण्यासाठी हलके पाणी द्यावे. बहार धरण्यापूर्वी 1-2 महीने (मृदेच्या प्रकारानुसार) पाणी बंद ठेवावे. प्रत्येक 15 दिवसानंतर 1% बोर्डो मिश्रणाची फवारणी घ्यावी. सुष्क कालावधी असल्या कारणाने खोड किड्याचा प्रादुर्भाव असू शकतो म्हणून खोडावरील छिद्रात डायक्लोरोवॉस 76 ईसी 10 मिलि / लि. प्रमाणे सिरींजने सोडावे आणि चिखलाने छिद्र बंद करावे. फळ तोडणी नंतर मजूर मिळण्याची समस्या नसल्यास खुंटावर गेरू / लाल मातीची पेस्ट तयार करून लावावी. (10लि. पाणी + 4 किलो गेरू / लाल माती + 20 मिलि क्लोरोपायरीफॉस 20 ईसी + 25 ग्राम कोपरओकसीक्लोराईड 50% डब्ल्यूपी)	फळ तोडणीसाठी तयार असल्यास,फळ फुटू नये म्हणून हलके पाणी द्यावे. फळ पक्व झाल्यास लगेचच फळ तोडणी करावी. उशिरा फळ तोडणी केल्यामुळे दाणे खराब होणे तसेच फळ फुटणे ही समस्या येवू शकते. फळ तोडणी झाल्यानंतर लगेचच मुख्य छाटणी करावी आणि सेंद्रिय व रासायनिक खते द्यावीत तसेच रा. डा. सं. के. च्या वेबसाईट वर दिलेल्या अन्नद्रव्य व्यवस्थापन आराखडा 2019 प्रमाणे जैविक खते द्यावीत.	**फुलधारणा अवस्था (फुलधारने नंतर 20-50 दिवस).** एनएए (4.5%) 45 मिलि / 200 लि. पाणी ची फवारणी करावी. 1.0 -1.5 किलो / हेक्टर सूक्ष्म अन्नद्रव्यांची मिश्रण युक्त फवारणी करावी. **फळ तयार होण्याच्या अवस्थेस प्रारंभ (पानगळनंतर 50-80 दिवस)** • विद्राव्य खते एनपीके 00:52:34 (मोनो पोट्याशियम फॉस्फेट) 8.5 किलो / हेक्टर / वेळ याप्रमाणे 7 दिवसाच्या अंतराने 3 वेळा ड्रिपमधून देण्यात यावे. • विद्राव्य खते एनपीके 00:52:34 (मोनो पोट्याशियम फॉस्फेट), युरिया आणि 0-0-50 अनुक्रमे 8.50, 22.50 आणि 16.30 किलो / हेक्टर / वेळ या प्रमाणे 5 वेळा 7 दिवसाच्या अंतराने द्यावे. • जिप्सम 1.70 – 1.80 किलो / झाड आणि मॅग्नेशियम सल्फेट 700 - 800 ग्राम / झाड मातीत मिसळावे व पाणी द्यावे. • जिब्रेलिक ॲसिड 50 पीपीएम 15 दिवसच्या अंतराने 2 फवारण्या झाल्यानंतर सूक्ष्म अन्नद्रव्यांची समिश्र फवारणी (Fe, Mn, Zn, Cu and B) 1.0-2.5 ग्राम / लि. फोर्मुलेशन प्रमाणे फवारावे. • महिन्यातून एकदा 0.5% बोर्डो मिश्रण किंवा कॉपरजन्य बुरशीनाशक फवारावे. वेबसाइटवर IDIPM वेळापत्रकानुसार आवश्यक कीटकनाशके व बुरशीनाशक फवारण्या घेता येतील.

रा. डा. सं. के. च्या वेबसाइट nrcpomegranate.icar.gov.in वर खालील वेळापत्रक उपलब्ध आहेत.
अन्नद्रव्य व्यवस्थापन वेळापत्रक 2019इंग्रजी (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/Advisory/41.pdf)
अन्नद्रव्य व्यवस्थापन वेळापत्रक 2019मराठी (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/Advisory/36.pdf)
पीएचआय सह रसायनांची तात्पुरती यादी (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/Advisory/30.pdf)
वाढत्या तापमानाचे दुष्परिणाम कमी करणेइंग्रजी(http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/Advisory/21.pdf)
वाढत्या तापमानाचे दुष्परिणाम कमी करणेमराठी (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/Advisory/22.pdf)
उपयोगी आच्छादणे (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/EPublication/4.pdf)
मर रोग व्यवस्थापन मराठी (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/Advisory/34.pdf)
मर रोग व्यवस्थापन इंग्रजी (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/Advisory/28.pdf)
IDIPM अनुसूची (**http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/Advisory/12.pdf**)
वारंवार विचारले जाणारे प्रश्नोत्तरे मराठी (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/faq/FAQ%20Marathi.pdf)
वारंवार विचारले जाणारे प्रश्नोत्तरे हिंदी (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/faq/FAQs%20Hindi.pdf)
वारंवार विचारले जाणारे प्रश्नोत्तरे इंग्रजी (http://nrcpomegranate.icar.gov.in/files/faq/FAQ%20English.pdf)

संपर्क : श्री. डी. टी. चौधरी, तांत्रिक अधिकारी आणि विस्तार प्रभारी (9623444380)